

Aan het College van burgemeester en wethouders
Postbus 6325
4000 HH Tiel

Alleen per e-mail

Tiel, 1 juni 2022

Betreft: Advies in gesprek te gaan met Jeugdbescherming Gelderland over alternatief voor uithuisplaatsing

Geacht college,

Inleiding

Tijdens één van onze vergaderingen gaf een lid van de Wmo-raad aan dat er sprake is van problemen met betrekking tot de uithuisplaatsing van kinderen. Wij willen in dit advies deze problematiek onder uw aandacht brengen.

Advies

Wij adviseren u in het structurele overleg met het bureau aandacht te vragen voor alternatieven voor de uithuisplaatsing, die effectiever zijn en ook nog minder geld kosten. Tiel valt voor zijn jeugdbescherming onder Bureau Jeugdbescherming Gelderland.

Toelichting

Op een van onze vergaderingen duidde een van onze leden een casus over uithuisplaatsing aan. Dat lid hielp een gezin met IND-papieren. Toen hij vroeg, hoe het met de kinderen ging, kwam de vader even later met een pak brieven en documenten van ca 2 cm dik. Op de bovenste brief stond dat de ouders uitgenodigd werden voor een gesprek op de rechtbank over uithuisplaatsing van de drie kinderen in het gezin een paar dagen later vanwege 'fysiek en verbaal geweld', wat dat ook moge zijn. De inhoud van al die papieren was de ouders niet echt bekend. Aanvankelijk was de man niet bereid naar de rechtbank te gaan, want 'hij moest werken'. Uiteindelijk is hij wel gegaan en de moeder niet. Uithuisplaatsing vond daarna plaats. Ons wmo-raadslid sprak uit dat er volgens hem vijf slachtoffers waren.

Aanvankelijk werd er geen aandacht aan besteed, maar enige tijd na publicatie van het rapport Ongekend onrecht werd duidelijk dat er tijdens de duur van de toeslagenaffaire meer dan 1100 kinderen uithuisgeplaatst waren. Recente cijfers spreken van 1675 kinderen, bijna 5 kinderen per gemeente. Wat dat voor Tiel betekent, kon/mocht de projectleider Tiel voor de toeslagenaffaire niet zeggen. Dat had te maken met privacybescherming.

Ook de Raad voor de rechtspraak wijst erop dat het piept en kraakt en dat kwetsbare burgers (dus ook kwetsbare kinderen) daar (het eerste) slachtoffer van worden.

In april en mei was een aantal documentaires op tv te zien onder de titel Jojanneke en de jeugdzorgtapes, waarin een weinig rooskleurig beeld werd geschetst over uithuisplaatsing en de gevolgen ervan. Een aantal kerens kwam terug dat er alternatieven zijn voor het zware middel van uithuisplaatsing.

In februari jl. heeft de officier van justitie het gepresteerd straf te eisen voor ouders die hun kinderen verwaarloosd hadden. Peer van der Helm, hoogleraar residentiële jeugdzorg, zegt hier in de Gelderlander van 12 februari over: „Dit gehele gezin had moeten worden opgenomen. Deze ouders zijn niet alleen daders, maar vooral slachtoffers. Zij hebben de juiste ondersteuning nodig. In het strafrecht is daar geen plaats voor. Dat is alleen gericht op daders.”

Met vriendelijke groet,

namens de Wmo-raad,

w.g.

A.J. Sonneveld, secretaris.

F.A. van Oostveen, voorzitter.

Bijlage: 1

Bijlage 1.

Ouders straffen die kind verwaarlozen, is verkeerde aanpak'

De Gelderlander 12 februari 2022

HENK VAN GELDER

Ouders die hun kinderen verwaarlozen, moeten niet voor de rechter komen. Het is beter het gezin op te nemen en hulp te bieden. Dat stelt jeugdzorg- deskundige Peer van der Helm.

Henk van Gelder

Doetinchem

De hoogleraar residentiële jeugdzorg kraakt de hulpverlening rond een jong gezin uit Doetinchem. De ouders stonden onlangs terecht voor ernstige verwaarlozing van hun drie kinderen. Het Openbaar Ministerie eiste werkstraffen en een maand voorwaardelijke gevangenisstraf. De rechtbank doet dinsdag uitspraak.

Deze aanpak is totaal achterhaald, stelt Van der Helm. „Na twintig jaar onderzoek durf ik wel te zeggen dat dit niet gaat helpen. Als ik dit lees, word ik daar onrustig van. Oei, wat moet er van deze kinderen terechtkomen?

„Dit gehele gezin had moeten worden opgenomen. Deze ouders zijn niet alleen daders, maar vooral slachtoffers. Zij hebben de juiste ondersteuning nodig. In het strafrecht is daar geen plaats voor. Dat is alleen gericht op daders.”

Gezinsopname werkt, zegt hij. „Terwijl je het gezin binnen de instelling helpt met opvoeden, maak je intussen hun huis schoon of help je bij schulden. Daarna zorg je thuis voor de juiste begeleiding.”

Kinderen worden volgens hem veel te snel uit huis gehaald. Een groeiend aantal kinderen (ongeveer 45.000) wordt per jaar uit huis geplaatst; 19.000 keer gebeurt dat via een spoedprocedure. „Een paniecreactie van Jeugdbescherming.”

Van gedegen onderzoek is vaak geen sprake, stelt Van der Helm. „Vaak is het gebaseerd op meningen, niet op feiten. Veel kinderen ontwikkelen forse gedragsproblemen na uithuisplaatsingen. 50 procent knalt uit hun pleeggezin.”

Ze verdwijnen in instellingen. „Zo stapel je trauma op trauma. Uiteindelijk belanden ze in de gesloten jeugdzorg.”

Bestuurder Azime Gulhan van Veilig Thuis Noord- en Oost-Gelderland vindt het 'pijnlijk' dat de Doetinchemse zaak zo is geëscaleerd dat de ouders voor de rechter kwamen. Betrokken instanties gaan volgens haar beslist onderzoeken of eerder had moeten worden ingegrepen.

Gulhan weerspreekt het beeld dat kinderen zomaar uit huis worden gehaald. In 2020 kreeg haar regio 4115 meldingen van kindermishandeling, in heel Nederland waren het er 63.160. „Dat is mega.”

Veilig Thuis probeert zo snel mogelijk een goede veiligheidsinschatting te maken. „Het beoordelen van de risico's voor kinderen is hartstikke moeilijk. Te vroeg is slecht. Te laat helemaal. Het blijft mensenwerk.” c Regio 8